

**ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ,
ՍՆՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ
ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿ**

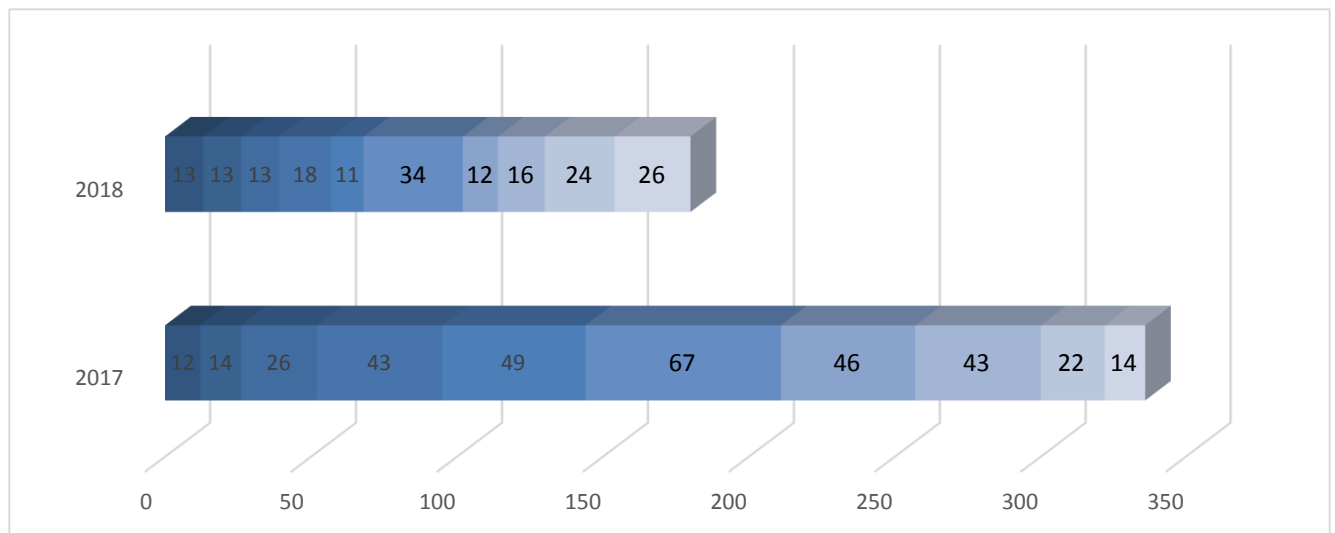
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2018 թ.

ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՍՆՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿ

2018թ. հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետությունում չեն արձանագրվել այնպիսի վարակիչ հիվանդություններ, ինչպիսիք են տիֆեր, պարատիֆեր, կատաղություն, խոլերա, ռիկետցիոզներ, փայտացում, դիֆթերիա, սուր պոլիոմիելիտ:

Հայրուկ վրանգավոր վարակներ

Բրուցելոզ

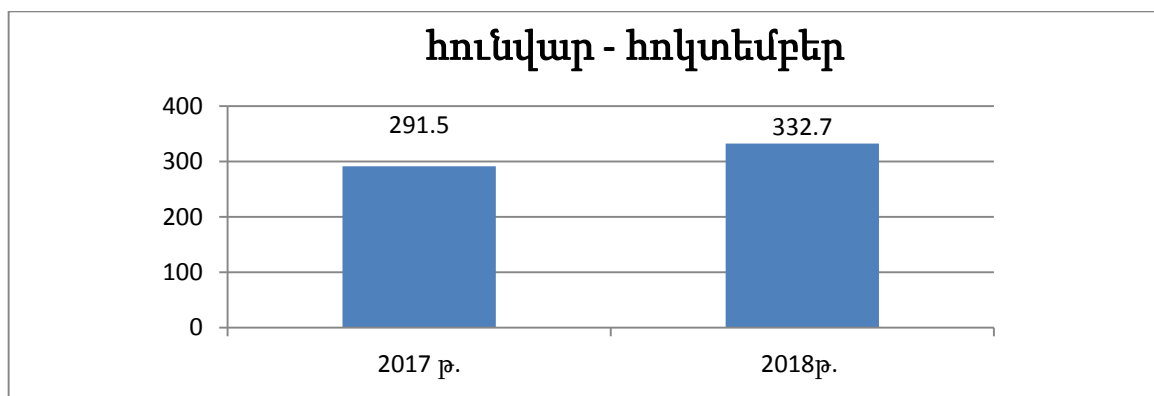
**Գծապատկեր 1. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017-2018 թթ հունվար-հոկտեմբեր
ժամանակահատվածում արձանագրված բրուցելոզի դեպքերը**

Գծապատկերի տվյալները վկայում են այն մասին, որ հանրապետությունում 2018թ. հոկտեմբերի ընթացքում արձանագրված բրուցելոզ հիվանդության դեպքերը համեմատած 2017թ. նույն ժամանակահատվածի հետ աճել են 1.8 անգամ, իսկ նախորդ ամսվա համեմատ՝ 1 անգամ: 2018թ. հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում հանրապետությունում արձանագրվել է բրուցելոզի 26 դեպք, որից 12-ը՝ Շիրակի, 4-ը՝ Արագածոտնի, 4-ը՝ Արարատի, 3-ը՝ Կոտայքի, 1-ը՝ Արմավիրի, 2-ը՝ Լոռու, մարզերում: Յուրաքանչյուր դեպքի մասին տեղեկատվություն է տրամադրվել ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարությանը՝ կենդանիների շրջանում համապատասխան միջոցառումներ կազմակերպելու համար:

Աղիքային վարակիչ հիվանդություններ

Հայաստանի Հանրապետությունում 2018թ. հոկտեմբեր ամսին արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդությունների 1120 դեպք, որից 381 դեպքն արձանագրվել է Երևան քաղաքում, 739-ը՝ մարզերում: 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ աղիքային վարակներով հիվանդացությունը աճել է աննշան՝ դեպքերի թիվը գերազանցում է ընդամենը 8-ով: Երևան քաղաքում նույնպես հիվանդացության աճը եղել է մոտ 1.6 անգամ, իսկ մարզերում աճը կազմել է մոտ 1.5 անգամ:

Միևնույն ժամանակ հունվար-հոկտեմբեր ժամանակահատվածում աղիքային վարակներով հիվանդացությունը մոտ 1.14 անգամ աճել է 2017թ նույն ժամանակահատվածի համեմատ (դեպքերի թիվը աճել է 1359-ով):

Գծապատկեր 2. Աղիքային վարակների հիվանդացությունը 2017-2018թթ. հունվար ամսից հոկտեմբեր ամսին ընկած ժամանակահատվածում

2018թ սեպտեմբեր ամսվա համեմատ (1388 դեպք) հոկտեմբեր ամսին աղիքային վարակիչ հիվանդությունների դեպքերի թիվը նվազել է 268-ով:

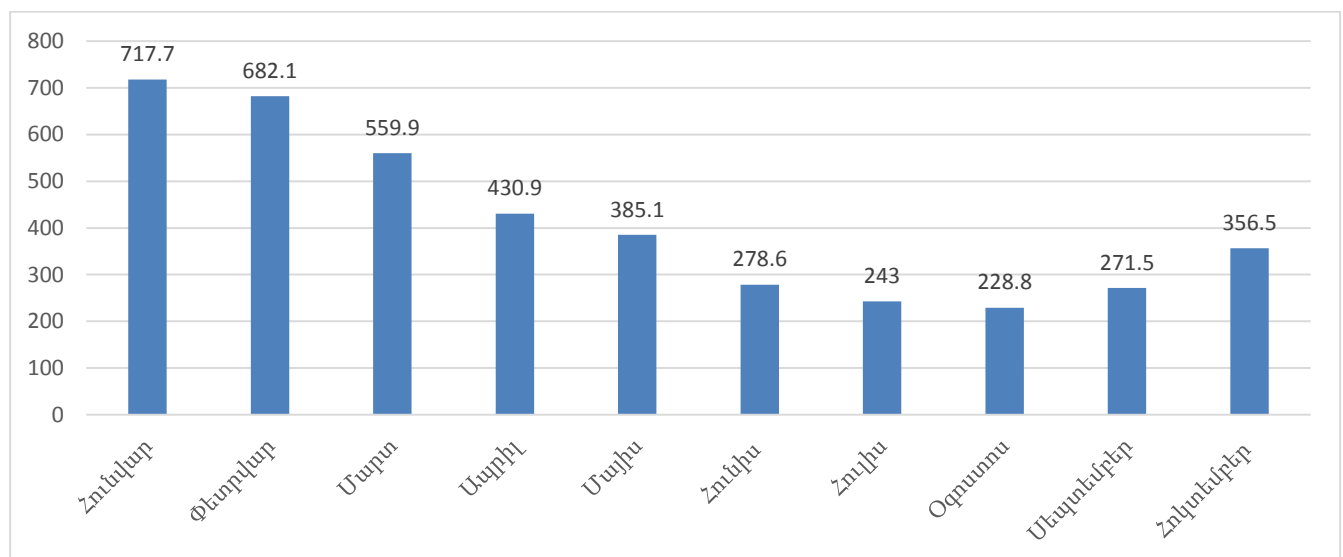
Արձանագրված աղիքային վարակիչ հիվանդությունների օջախներում իրականացվել են համաճարակաբանական հետազոտություններ և հակահամաճարակային միջոցառումներ՝ վարակի հետագա տարածումը և բռնկումների առաջացումը կանխարգելելու նպատակով:

Հայաստանի Հանրապետությունում 2018թ. հոկտեմբեր ամսին աղիքային վարակիչ հիվանդությունների բռնկումներ չեն արձանագրվել:

Օդակաթիլային վարակներ

Գրիպ և Սուր շնչառական վարակ

2018թ.հոկտեմբեր ամսին, գրիպի սեզոնի առաջին ամսվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում սուր շնչառական վարակներով՝ (այսուհետ՝ ՍՇՎ), պայմանավորված ակտիվություն չի գրանցվել: Չնայած այդ հանգամանքին՝ ՍՇՎ դեպքերը համեմատած նախորդ ամսվա հետ աճել են 1.3 անգամ, ինչը կարող է պայմանավորված լինել օդի ջերմաստիճանի անկայունությամբ և հանրապետության տարածքում շրջանառող հարուցիչների բազմազանությամբ: 2018թ. հոկտեմբերի ընդհանուր ցուցանիշը համեմատած 2017թ. նույն ժամանակահատվածի հետ աճել է 1 անգամ, 2016թ. հետ համեմատած՝ 1.1 անգամ: Առավել շատ դեպքեր արձանագրվել են 0-4 տ երեխաների շրջանում :

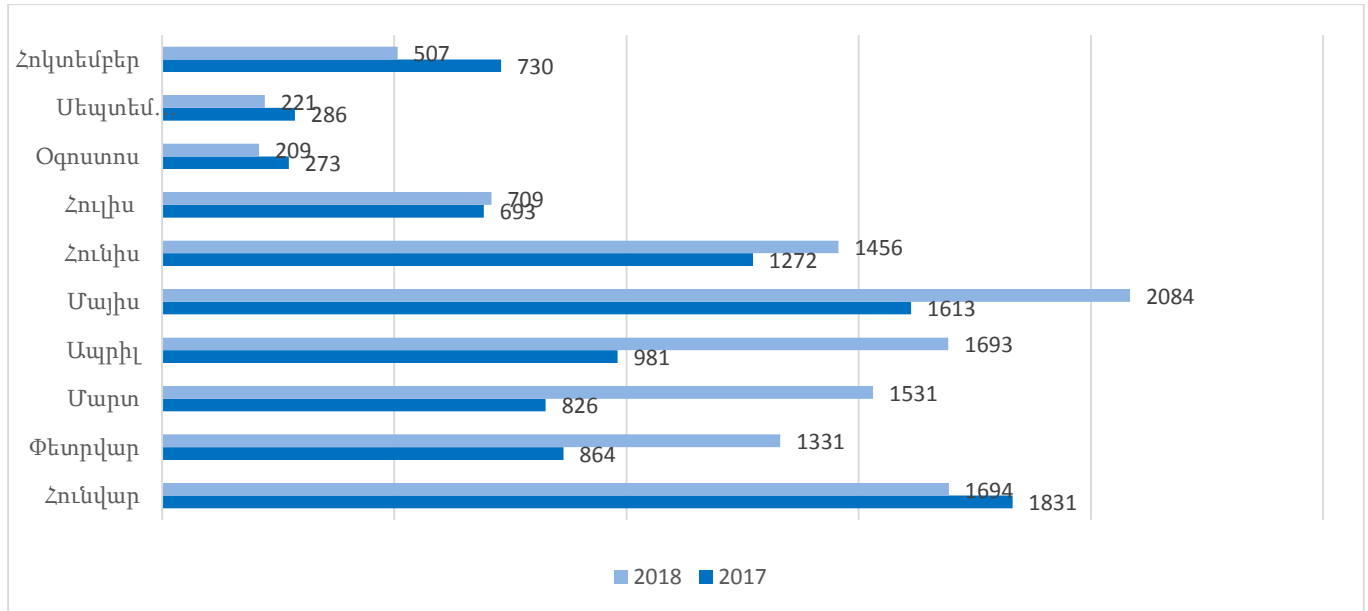
Գծապատկեր 3. 2017-2018 թթ. հունվար – հոկտեմբեր ամիսների ընթացքում արձանագրված սուր շնչառական վարակների ցուցանիշն ըստ ամիսների 100 000 բնակչի հաշվարկով

Նշված ժամանակաշրջանում գրիպի դեպքային համաճարակաբանական հսկողության շրջանակներում, գրիպանման հիվանդություններից և ծանր սուր շնչառական վարակներից հետազոտվել է 61 նմուշ: Լաբորատոր հետազոտության արդյունքում գրիպի հարուցիչներ չեն արձանագրվել: Այլ սուր շնչառական վարակներից արձանագրվել է՝ ռինովիրուսի 23 դեպք, բոկավիրուսի 1 դեպք, պարադրիպի 1 դեպք, ադենովիրուսի 1 դեպք, ռինովիրուս+բոկավիրուսի 1 դեպք: Նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում ևս գրիպի հարուցիչներ չեն արձանագրվել: Այլ շնչառական

վարակներից արձանագրվել է՝ 32 դեպք ռինովիրուս, 13 դեպք պարադրիա, 1 դեպք ռեսպիրատոր սենտիցիալ վիրուս, 4 դեպք բոկավիրուս:

Այլ օդակաթիլային վարակներ (ջրծաղիկ, քուժեշ, վարակային մոնոնուկլեոզ)

Ջրծաղիկ

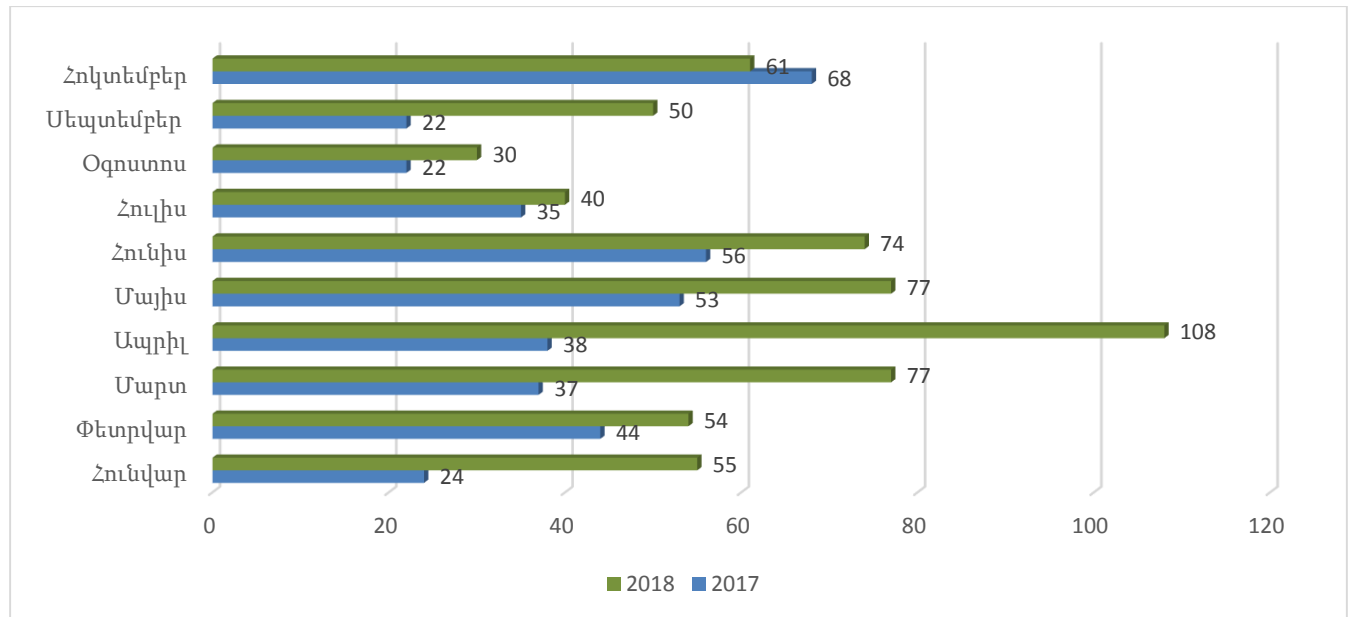
Գծապատկեր 4. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017 և 2018 թթ հունվար-հոկտեմբեր ժամանակահատվածում արձանագրված ջրծաղիկ դեպքերը

Համաձայն վերլուծության տվյալների՝ 2018թ. հոկտեմբերին արձանագրված ջրծաղիկ դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ աճել են 2.2 անգամ, իսկ 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ՝ նվազել 1.4 անգամ: Ընդհանուր առմամբ դեպքերի 90.9% արձանագրվել է 0-18 տարեկանների շրջանում, որից 21.6%՝ 3-6 տարեկան երեխաների շրջանում, կազմակերպ կոլեկտիվներում: Հարկ է նշել, որ դեպքերի մեծ մասը՝ (79.6%) արձանագրվել է քաղաքաբնակ բնակչության շրջանում, որտեղ առկա են պայմաններ մարդկանց ավելի սերտ շփման համար: Ընտանեկան և կազմակերպ օջախներում հնարավորության սահմաններում առաջին դեպքերը մեկուսացվում են և հսկողություն է սահմանվում հիվանդի հետ շփված երեխաների նկատմամբ:

Ինչ վերաբերում է ջրծաղիկ տարածվածությունը հանրապետությունում, ապա պատկերը հետևյալն է՝ Երևան քաղաքում՝ 174 դեպք, Շիրակի մարզում՝ 67 դեպք, Կոտայքի մարզում՝ 91 դեպք, Արմավիրի մարզում՝ 35 դեպք, Արարատի մարզում՝ 59 դեպք, Տավուշի մարզում՝ 25 դեպք, Լոռու մարզում՝ 18 դեպք, Արագածոտնի մարզում՝ 16 դեպք, Գեղարքունիքի մարզում՝ 12 դեպք, Սյունիքի մարզում՝ 6 դեպք, Վայոց Ձորի

մարզում՝ 4 դեպք: 2018թ. հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում հղիների շրջանում դեպքեր չեն արձանագրվել:

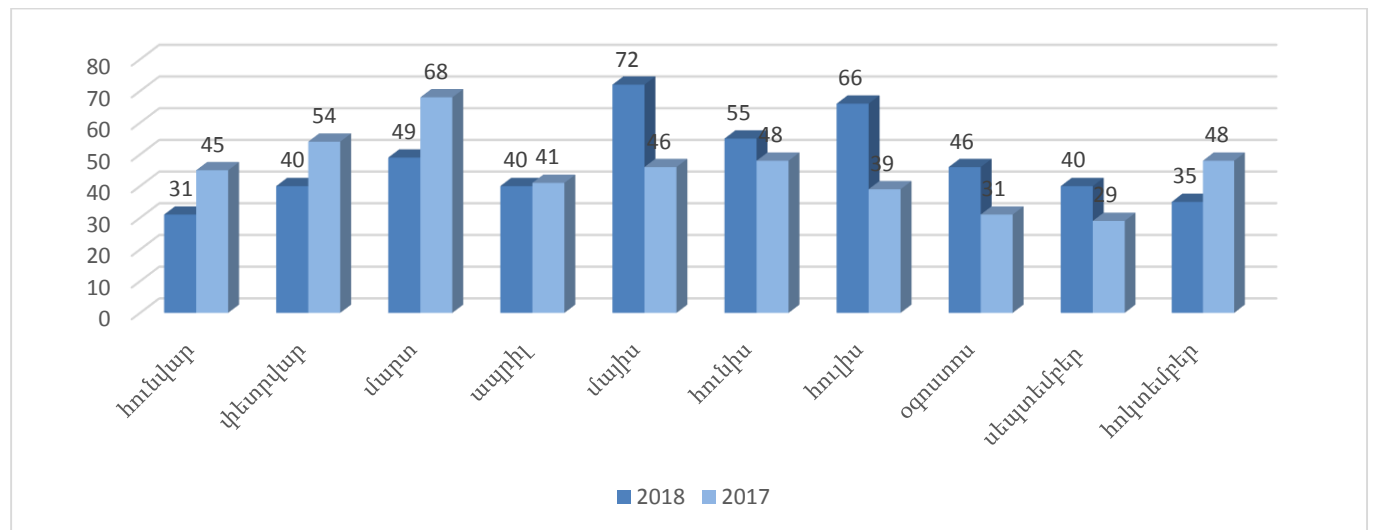
Քույրեշ

Գծապատկեր 5. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017 և 2018 թթ. հունվար-հոկտեմբեր ժամանակահատվածում արձանագրված քույրեշի դեպքերը

Գծապատկերի տվյալները վկայում են այն մասին, որ 2018թ. հոկտեմբերին արձանագրված քույրեշի դեպքերը համեմատած նախորդ ամսվա հետ աճել են 1.2 անգամ, 2017թ. նույն ժամանակահատվածի հետ՝ նվազել 1.1 անգամ: Առավել շատ դեպքեր արձանագրվել են 3-6 տարեկան երեխաների շրջանում՝ 40 դեպք, ինչը կազմում է ընդամենի 65.5%-ը: Ընդհանուր դեպքերի 85.2%-ը արձանագրվել է քաղաքային բնակչության շրջանում: Բոլոր դեպքերն ենթարկվել են համաճարակաբանական հետազոտության, որի նպատակն է հնարավոր վարակի աղբյուր հանդիսացող հիվանդության ջնջված ձևերով հիվանդների հայտնաբերումը, կանխելով վարակի հետագա տարածումը:

Վարակային մոնոնուկլեոզ

Գծապատկեր 6. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017 և 2018թթ հունվար-հոկտեմբեր ժամանակահատվածում արձանագրված վարակային մոնոնուկլեոզի դեպքերը

Ինչպես երևում է գծապատկերից 2018թ. հոկտեմբերին արձանագրված մոնոնուկլեոզի դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ նվազել են՝ 1.1 անգամ, իսկ 2017թ. նույն ժամանակահատվածի հետ՝ 1.3 անգամ: Նշված ժամանակահատվածում արձանագրվել է մոնոնուկլեոզի 35 դեպք, որից 27-ը՝ 0-18 տարեկան երեխաների շրջանում, ինչը կազմում է ընդհանուրի՝ 77.1%-ը: Բոլոր դեպքերի հայտնաբերման ժամանակ իրականացվում է համաճարակաբանական հետազոտություն՝ ուղղված հիվանդի շրջապատում հիվանդների և վարակակիրների հայտնաբերմանը:

Իմունականխարգելում

Հայաստանի Հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով իրավիճակը բարենպաստ է: Գրանցվել է կապույտ հազի 3 դեպք չպատվաստած և թերի պատվաստված երեխաների շրջանում:

1 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը հոկտեմբեր ամսին կազմել է 91% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 2 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 92 % (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 7 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 96% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%):

Բնակչության շրջանում պատվաստումներում ընդգրկվածության բարձր ցուցանիշների շարունակական ապահովումը կնպաստի հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով բարենպաստ համաճարակային իրավիճակի պահպանմանը:

Սուր արտաընդերային վիրուսային հեպատիտներ

Հայաստանի Հանրապետությունում հոկտեմբեր ամսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ արտաընդերային սուր վիրուսային հեպատիտի հիվանդացության ցուցանիշը նվազել է 1.25 անգամ:

Սույն թվականի հոկտեմբեր ամսին արձանագրվել է արտաընդերային սուր վիրուսային հեպատիտի 4 դեպք: Վարակման հավանական պատճառները և ուղիներն են՝ ինվազիվ միջամտությունները՝ բժշկական և ոչ բժշկական կազմակերպություններում (ատամնաբուժական ծառայություն (Թբիլիսիում), սափրում տարբեր սրահներում), սեռական ուղի:

Սննդային թունավորումներ

Հանրապետության տարածքում հոկտեմբեր ամսին արձանագրվել է սննդային թունավորման 3 դեպք՝ 5 տուժածով, առանց մահվան ելքի, որից սնկից թունավորման 1 դեպք՝ 1 տուժածով, բոտուլիզմի 1 դեպք՝ 2 տուժածով, և այլ մանրէային ծագման սննդային թունավորման 1 դեպք՝ 2 տուժածով: 0-14 տարեկան երեխաների շրջանում թունավորման դեպքեր չեն արձանագրվել: Սննդային թունավորման դեպքերն արձանագրվել են Լոռու և Արագածոտնի մարզերում: Սնկից թունավորման պատճառ է հանդիսացել տուժածների կողմից հավաքած սունկը, բոտուլիզմի պատճառ է հանդիսացել տնային պայմաններում պահածոյացված վարունգը, իսկ այլ մանրէային ծագման սննդային թունավորման պատճառ է հանդիսացել խառը սնունդը: Սննդային թունավորման դեպքերի վերջնական ախտորոշումը դրվել է համաճարակաբանական տվյալների և կլինիկական նշանների հիման վրա:

Սննդային թունավորման դեպքերի կանխարգելման նպատակով օջախներում իրականացվել է բժշկահիգիենիկ գիտելիքների տարածում՝ սննդային թունավորումների առաջացման պատճառների, կանխարգելման հիմնական սկզբունքների վերաբերյալ: Սննդային թունավորումների կանխարգելման վերաբերյալ, բնակչության

իրազեկվածության բարձրացման նպատակով, տարբեր լրատվամիջոցներով պարբերաբար իրականացվում է քարոզչություն:

Քիմիական թունավորումներ

Հայաստանի Հանրապետությունում հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում արձանագրված քիմիական թունավորումների 38.6%-ը գրանցվել է Երևան քաղաքում, իսկ 61.4%-ը՝ մարզերում: Արձանագրված դեպքերի գերակշիռ մասը (30.3%) առաջացել է՝ ալկոհոլի բարձր չափաբաժինների ընդունումից, 25.5%-ը՝ դեղամիջոցների՝ ծնողի անուշադրության հետևանքով և ինքնաբուժման նպատակով օգտագործման արդյունքում, 19.3%-ը՝ թունավոր կենդանիների խայթոցների արդյունքում, 16.6%-ը՝ օրգանական լուծիչներից, մասնավորապես՝ շմոլ գազի և քացախաթթվի թունավոր ազդեցությունից, 4.1%-ն՝ օճառների և լվացող նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 0.7%-ը՝ թունաքիմիկատների, 0.7%-ը՝ խոտաբույսերի և 2.8%-ն՝ այլ և չճշտված ծագման թունավոր նյութերի ազդեցությունից:

2017թ. հոկտեմբեր ամիսը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի հետ համեմատելիս, կարելի է դիտարկել, որ քիմիական թունավորումների հիվանդացության ցուցանիշը նվազել է 1.2 անգամ: